

Europski parlament može odigrati važnu ulogu

u oblikovanju politike EU-a koja osigurava sigurne i zakonite puteve prema zaštiti.

Ti imaš **#ThePowerofVote!**

www.thepowerofvote.eu

Jeste li znali...?

Osobe koje bježe od progona ili općeg nasilja u svojim matičnim **zemljama imaju pravo tražiti i dobiti zaštitu u Europskoj uniji (EU)**

Gotovo da nema **pravnih načina** da te osobe stignu na teritorij EU

Godine 2018. najmanje je **2275 osoba smrtno stradalo** dok su prelazile **Sredozemno** more pokušavajući doći do europskog teritorija

Mogu se uspostaviti **sigurni i legalni putevi** kako bi se osobama kojima je potrebna zaštita omogućilo da je traže u Europi bez rizika po vlastite živote.

Primjeri takvih puteva jesu **programi preseljenja, olakšavanje spajanja obitelji i korištenje programa humanitarne vize.**

Iskoristi #ThePowerofVote

Sigurni i legalni putevi potrebni su kako bi ljudi kojima je potrebna zaštita mogli koristiti svoje pravo da zatraže azil u Europskoj uniji. EU i države članice trebale bi stvoriti sigurnije i legalne puteve do Europe i stremiti prema Uniji koja nikoga ne napušta, koja je vjerna svojim vrijednostima i poštivanju ljudskih prava.

Zaštita ljudskog dostojanstva, ljudskih prava, pravo na azil

temeljna načela EU-a

Europska unija (EU) temelji se na vrijednostima poštivanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštivanja ljudskih prava. Europska unija i njezine države članice predane su **očuvanju i promicanju tih vrijednosti**.

U skladu s tim vrijednostima, EU se obvezuje ne samo na zaštitu prava svojih građana, već i na priznavanje temeljnog prava na azil. To znači da države članice EU-a nude zaštitu osobama koje su prisiljene napustiti svoje domovine zbog oružanog sukoba ili zbog toga što su progonjene zbog svoje vjeroispovijesti, političkih stajališta, etničke ili spolne pripadnosti ili seksualne opredijeljenosti.

Pristup zaštiti nije moguć

bez pristupa teritoriju

Europska unija i njezine države članice jamče pravo na azil osobama kojima je potrebna zaštita a koji je traže. Međutim, da bi osoba

zatražila zaštitu, mora prvo doći do teritorija EU. Koliko god očigledno to bilo, u praksi gotovo da i nema legalnog načina za to učiniti.

Osobama koje nisu građani EU-a potrebna je putovnica i obično viza za ulazak u EU. Bez takvih dokumenata oni se ne mogu, primjerice, ukrcati u avion i doći u Europu. Trenutni vizni režim namijenjen je turistima, profesionalcima i učenicima/studentima. Postoje i vize za osobe koje se žele pridružiti članovima obitelji koji su već u Europi.

Ne postoji viza

za azil

Nijedna od ovih viza nije namijenjena osobama koje bježe od oružanog sukoba ili progona. Da bi dobili jednu od njih, potrebno je ispuniti nekoliko kriterija, kao što je dokazivanje namjere povratka u domovinu kada istekne viza, dokazujući da osoba ima dovoljno prihoda za pokrivanje troškova tijekom boravka u EU ili da je upisana kao učenik/student u obrazovne ustanove. Osobe koje bježe od oružanog sukoba ili progona, logički ne mogu reći ako i kada će se moći vratiti u svoje matične zemlje. Često moraju napustiti svoje zemlje iznenadno i žurno, bez mogućnosti planiranja i prikupljanja potrebnih dokumenata za podnošenje zahtjeva za redovnu vizu. Također, možda ne mogu prikupiti takve dokumente jer bi to zahtijevalo kontakt sa samim tijelima koja ih progone. Osobama koje traže zaštitu a koje već imaju obitelj u Europi, također nije lako dobiti vizu u svrhu spajanja obitelji. Trenutno, postupci spajanja obitelji primjenjuju se samo na partnera i maloljetnu djecu osobe koja je već u Europi ili na roditelje maloljetne djece koji su već u Europi. Postojeći sustavi ponovnog spajanja obitelji uglavnom isključuju odraslu djecu, braću i sestre i roditelje odraslih osoba.

Države se uvijek mogu odlučiti za dodjelu viza osobama koje ne ispunjavaju kriterije potrebne za primjenu u okviru postojećih kategorija viza. Neke države koriste tu mogućnost za izdavanje viza iz humanitarnih razloga. Međutim, ne postoje jasna pravila o takvim „humanitarnim vizama“, tako da se u praksi države rijetko odlučuju za korištenje ove mogućnosti. Prema sadašnjem sustavu viza, osobe kojima je potrebna humanitarna viza za sigurno putovanje kako bi podnijeli zahtjev za azil u Europi, ne mogu biti sigurni da će je dobiti.

Preseljenje

nije dovoljno

Države također mogu odlučiti pozvati osobe kojima je potrebna zaštita kroz programe preseljenja. Preseljenje se obično organizira u suradnji s UNHCR-om i namijenjeno je izbjeglicama koje su već napustile svoju državu i nalaze se u susjednoj zemlji koja im nije u mogućnosti ili ne želi pružiti dugoročnu zaštitu. Kod programa preseljenja, izbor kandidata vrši država primateljica. To znači da izbjeglice ne mogu podnijeti zahtjev za preseljenje. Oni se mogu samo nadati da će im, ako budu izabrani, uskoro postati dostupno mjesto za preseljenje. 2017. godine UNHCR je procijenio da 1,19 milijuna ljudi na svijetu treba preseliti. U istoj godini samo je 102.800 ljudi primljeno u program preseljenja širom svijeta.

Vraćanje natrag i smrti na granicama

Europske unije

Zbog nedostatka sigurnih i legalnih puteva do EU-a i zahtjeva za zaštitom, ljudi koji bježe od oružanog sukoba ili progona često nemaju drugog izbora nego da svoje živote stave u ruke krijumčara. Svake godine tisuće ljudi kreće na iznimno opasna putovanja i neredovno prelaze granice EU-a u nadi da će se domoći sigurnosti. Tijekom putovanja često su žrtve zlostavljanja i iskorištavanja. Ženu, djecu i muškarce vraćaju natrag s granice. Mnogi drugi gube svoje živote na putu. Samo 2018. godine 2275 ljudi izgubilo je živote pokušavajući prijeći Sredozemno more.

Europski parlament može odigrati ključnu ulogu

u stvaranju Europske unije koja je vjerna svojim vrijednostima i pruža zaštitu. Podrška JRS-a europskim izborima odnosi se na sve političke sile koje se obvezuju na stvaranje sigurnijih i zakonitih puteva za traženje zaštite u Europi, a posebno onima koji se obvezuju:

znatno povećati **obveze preseljenja**

podržati programe hitne evakuacije, kao što je evakuacija iz Libije u Niger kroz dogovaranje preseljenja spašenih osoba uz druge obveze preseljenja

olakšati spajanje obitelji proširivanjem definicije obitelji na, primjerice, braću i sestre, odraslu djecu i roditelje odraslih

raditi na **uspostavi jasnog pravnog okvira** EU-a o korištenju **humanitarnih viza**

olakšati pristup drugim pravnim putevima, kao što su vize za studente/učenike ili radnike, osobama koje traže zaštitu.

¹ UNCHR Operational Portal, Mediterranean situation, <https://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean> [last accessed 18/01/2019]

#ThePowerofVote

#Αυτήτηφοράψηφίζω

The
power of
vote
EU

www.thepowerofvote.eu

This project is co-funded by
the European Union